

Κείμενο 1

Οι Τρεις Πυλώνες της Βιώσιμης Ανάπτυξης

Το κείμενο είναι απόσπασμα από το εγχειρίδιο καθηγητών, αποφοίτων και μεταπτυχιακών φοιτητών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στη Διαχείριση Περιβάλλοντος και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του Διεθνούς Πανεπιστημίου, το οποίο συντάχθηκε το 2015. Το παρακάτω κείμενο συντάσσουν οι Λαμπρινάκη Βικτώρια-Βασιλική και Λαμπρίδη Μαρία.

Ο σκοπός της Βιώσιμης Ανάπτυξης είναι να «καλύψει τις ανάγκες των παρόντων γενεών χωρίς να διακυβεύσει την ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες». Για να αντιληφθεί κάποιος τη βιωσιμότητα, πρέπει να λάβει υπόψη τις τρεις κύριες ζώνες επιρροής, τους λεγόμενους «Τρεις Πυλώνες της Βιωσιμότητας» και τις αντίστοιχες πτυχές αυτής που αποτελούνται από την κοινωνική, την οικονομική και περιβαλλοντική. Αυτές οι τρεις πτυχές είναι αλληλένδετες και, αν συνδυαστούν και εφαρμοστούν στην πράξη, μπορούν να δημιουργήσουν μια σταθερή βάση για έναν βιώσιμο κόσμο από τον οποίο μπορούν να επωφεληθούν όλοι: «Οι φυσικοί πόροι διατηρούνται, το περιβάλλον προστατεύεται, η οικονομία δεν πλήττεται και η ποιότητα της ζωής των πολιτών βελτιώνεται ή συντηρείται».

Προκειμένου να επιτευχθεί η περιβαλλοντική βιωσιμότητα, το φυσικό περιβάλλον θα πρέπει να διατηρεί την πλήρη λειτουργικότητα και τη χρηστικότητα του για μεγάλο χρονικό διάστημα. Είναι προτιμότερο τα μέτρα που θα παρθούν να ενθαρρύνουν την ισορροπία του φυσικού μας περιβάλλοντος, ενώ ταυτόχρονα να προωθούν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. [...] Θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις κάθε ενέργειας ή απόφασης. [...] Ο κύριος σκοπός της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας είναι η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο περιβάλλον και επιπλέον η ενθάρρυνση της αποκατάστασης και της διατήρησης των φυσικών οικότοπων μας.

Η οικονομική βιωσιμότητα είναι η ικανότητα μιας οικονομίας να στηρίξει ένα ορισμένο επίπεδο οικονομικής παραγωγής επ'άοριστον. [...] Πραγματική βιωσιμότητα δεν προωθείται όταν λαμβάνεται υπόψη μόνο η οικονομική ανάπτυξη. [...] Ωστόσο, όταν οι καλές επιχειρηματικές πρακτικές ενσωματώνονται στις κοινωνικές και περιβαλλοντικές πλευρές της βιωσιμότητας, το αποτέλεσμα είναι πολύ πιο ευεργετικό. [...] Είναι σημαντικό

όμως να ενισχυθεί και να προωθηθεί μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων, της έρευνας και μέσω της ενημέρωσης του κοινού. [...]

Η κοινωνική βιωσιμότητα επικαλείται τις αποφάσεις και τα έργα που προάγουν τη γενική βελτίωση της κοινωνίας. Σε γενικές γραμμές, η κοινωνική διάσταση της βιωσιμότητας υποστηρίζει την ιδέα της δικαιοσύνης μεταξύ των γενεών, πράγμα που σημαίνει ότι οι μελλοντικές γενεές έχουν το δικαίωμα στην ίδια ή και καλύτερη ποιότητα ζωής με τις σημερινές γενιές. Η έννοια αυτή περιλαμβάνει επίσης πολλά άλλα θέματα που άπτονται της κοινωνίας, όπως η περιβαλλοντική νομοθεσία, τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα, η ισότητα στην υγεία, [...] και η ανθρώπινη προσαρμογή. Η κοινωνική διάσταση της βιωσιμότητας είναι εξίσου σημαντική με τους άλλους δύο πυλώνες. Εάν δεν ληφθούν σοβαρά υπόψη, αυτό μπορεί να οδηγήσει στην κατάρρευση της όλης πορείας προς τη βιωσιμότητα καθώς και της ίδιας της κοινωνίας.

Κείμενο 2

Δημιουργούμε «Πάρκα Τσέπης»: Κάνουμε τις πόλεις μας πιο βιώσιμες

Το κείμενο είναι δημοσιευμένο στις 3.3.2021 (ανακτήθηκε 8.8.2022) στον ιστότοπο https://www.athensvoice.gr/advertorial/market/705200_megalytero-parko-tsepis-stin-kardia-toy-pagkratiou. Είναι διασκευασμένο για τις ανάγκες της εξέτασης.

Η εταιρεία ... μαζί με την Οργάνωση ΓΗ και σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων δημιούργησαν το μεγαλύτερο «Πάρκο Τσέπης» στην καρδιά του Παγκρατίου.

Είναι καιρός που όλοι έχουν αρχίσει να συνειδητοποιούν ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι ευθύνη όλων. Καθημερινά όλο και περισσότεροι κατανοούν ότι μικρές πράξεις μπορούν να κάνουν τη διαφορά για τον Πλανήτη και με αρχή το ίδιο το σπίτι τους αλλάζουν τις καθημερινές συνήθειες, για να μειώσουν το αποτύπωμά τους στο περιβάλλον.

Όμως, το σπίτι τους δεν είναι μόνο ο χώρος στον οποίο κατοικούν. Σπίτι είναι και οι γειτονιές και οι πόλεις, στις οποίες οι περισσότεροι άλλωστε ζούμε και οι οποίες έχουν σταματήσει εδώ και χρόνια να είναι βιώσιμες. Η ρύπανση, τα σκουπίδια, η έλλειψη πρασίνου, υποβαθμίζουν την ποιότητα της ζωής καθημερινά. Απέναντι σε αυτές τις γκρίζες πλευρές των πόλεων οι ελεύθεροι χώροι πρασίνου όπως, οι πλατείες, τα πάρκα, τα άλση αποτελούν ένα καταφύγιο αποσυμπίεσης, ξεκούρασης, άσκησης και συνύπαρξης.

Έτσι, η εταιρεία ... μέσα από τη δύναμη των προϊόντων της στηρίζει τη δημιουργία Πάρκων Τσέπης σε συνεργασία με την Οργάνωση ΓΗ και φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Η αρχή έγινε με το Πάρκο Τσέπης στο Παγκράτι, σε ένα οικόπεδο 750 τ.μ. που παρέμενε αναξιοποίητο μέχρι πρόσφατα. Σε συνεργασία με την Οργάνωση ΓΗ και τον Δήμο Αθηναίων, η εταιρεία ανέλαβε την ανακατασκευή του πάρκου με στόχο να αποτελέσει ένα οικοσύστημα που θα συμβάλλει στην αισθητική και κλιματική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής, στη δέσμευση διοξειδίου του άνθρακα και στην αύξηση της βιοποικιλότητας.

Το πάρκο είναι προσβάσιμο από άτομα με κινητικές ανάγκες και φιλοδοξεί να φιλοξενήσει μικρούς και μεγάλους, προσφέροντας μια ανάσα δροσιάς και έναν ελεύθερο χώρο πρασίνου που θα φέρει πιο κοντά τα παιδιά στη φύση, στο κέντρο της πόλης. [...]

Η Δ. Π., Διευθύντρια Εταιρικής Επικοινωνίας της εταιρείας, συμπλήρωσε: «Στην εταιρεία δημιουργούμε προϊόντα που στόχο έχουν να δώσουν καινοτόμες λύσεις στην καθημερινή μας ζωή – όταν φροντίζουμε το σπίτι μας και την οικογένειά μας. Είναι όμως εξίσου σημαντικό για εμάς κάθε προϊόν που δημιουργούμε να αποτελεί και μία υπεύθυνη επιλογή για το περιβάλλον. Διότι ταυτόχρονα με το σπίτι μας, μοιραζόμαστε όλοι και μία άλλη ευθύνη που δεν είναι άλλη από τη φροντίδα του μεγαλύτερου κοινού μας σπιτιού – τη γειτονιά μας, την πόλη μας... τον πλανήτη μας! Η δημιουργία πράσινων νησίδων είναι ένα πρώτο βήμα, για να κάνουμε τις πόλεις μας πιο βιώσιμες, και μας δίνει ιδιαίτερη χαρά να είμαστε μέρος αυτής της πρωτοβουλίας. Η θερμή υποδοχή του πάρκου από τους κατοίκους της γειτονιάς είναι η καλύτερη απόδειξη της αξίας αυτής της προσπάθειας».

Ο Κωνσταντίνος Μαχαίρας, Διευθυντής της Οργάνωσης ΓΗ, τόνισε: «Παραδίδουμε στους κατοίκους της Αθήνας όχι μόνο έναν πνεύμονα πρασίνου, αλλά και ένα δημόσιο χώρο που ευελπιστούμε να αποτελέσει σημείο συνάντησης των πολιτών, ώστε ξεκινώντας από τη γειτονιά όλοι να συμμετέχουμε μέσω του διαλόγου, στην αναζήτηση των λύσεων για το πώς θα κάνουμε τις πόλεις μας πράσινες, ανθεκτικές και βιώσιμες για όλους. Μόνο μέσω συμπράξεων μπορούμε να το πετύχουμε και για αυτό είμαστε ιδιαίτερα ευγνώμονες για την άψογη συνεργασία με την εταιρεία ... και τον Δήμο Αθηναίων».

Κείμενο 3

[Προσπάθεια παρηγορίας]

Το απόσπασμα είναι από το μυθιστόρημα της Ευγενίας Φακίνου «Τυφλόμυγα», εκδ. Καστανιώτη, Αθήνα: 1999.

Ο Ιάσοντας σκεφτόταν ποια απ' όσες ιστορίες είχε ακούσει το χειμώνα στο καφενείο θα ταίριαζε με την περίπτωση. Έπρεπε να είναι μια ανώδυνη και κατευναστική, που θα κατάφερνε

όμως να παρασύρει τον πόνο του Σίμου. Δίσταζε ανάμεσα σε μια διήγηση με φαντάσματα και σε μια άλλη, που ήταν σκαμπρόζικα ανέκδοτα απ' τη ζωή του τοπικού δημάρχου.

Τον πρόλαβε ο Αλέξης, που άρχισε να λέει για το φοβερό καύσωνα που είχε πλήξει τις προηγούμενες ημέρες τη Δυτική Ευρώπη.

«Στη Βαρκελώνη», άρχισε να λέει, «το θερμόμετρο είχε δείξει 48 βαθμούς Κελσίου και τα οστά της Αγίας Ευλαλίας, της προστάτιδας της πόλης, είχαν αρχίσει να κονιορτοποιούνται, πράγμα που οδήγησε σε απόγνωση μοναχούς και πιστούς. Και καλά οι Ισπανοί, που, όσο να πεις, είναι μαθημένοι στη ζέστη, αλλά οι Εγγλέζοι τα βρήκαν σκούρα. Στο Λονδίνο, εξαιτίας του καύσωνα, χάλασε ο μηχανισμός της γέφυρας στον Τάμεση και στα Χάιλαντς της Σκωτίας νέφη αφρικανικής άμμου γέμισαν τις πεδιάδες. Άνθρωποι ασυνήθιστοι στη ζέστη έτρεξαν να βρουν δροσιά στις παραλίες, μ' αποτέλεσμα να πνιγούν πολλοί στο Μπράιτον και το Σκάρμπορο».

Η σιωπή του Σίμου σήμαινε ότι ο Αλέξης είχε βρει το σωστό συγλ διήγησης. Αληθοφανείς ακρότητες, που όμως σε παρασύρουν και δε νοιάζεσαι ποιο απ' όλα είναι αλήθεια και ποιο υπερβολή. Σου νανουρίζουν τους πόνους, τους όποιους πόνους, ψυχικούς και σωματικούς.

«Κι εγώ είδα προχτές στην τηλεόραση, σε μια ανταπόκριση απ' τη Νέα Υόρκη», πήρε τη σκυτάλη του λόγου ο Ιάσοντας, αποφασισμένος να συνεχίσει στο ίδιο ύφος, «ότι πολλοί προσπάθησαν ν' αυτοκτονήσουν τρώγοντας χώμα απ' τις γλάστρες των φυτών εσωτερικού χώρου. Τέτοια απελπισία και απόγνωση. Εκεί όχι εξαιτίας της ζέστης, αλλά λόγω μιας τρομερής υγρασίας και ταυτόχρονης άπνοιας, που τους βασάνισε μέρες. Τα κλιματιστικά είχαν βγει εκτός λειτουργίας και ορισμένοι υστερικοί προτίμησαν να πεθάνουν στη σκοτεινιά των διαμερισμάτων τους. Άκου να φάνε χώμα! Απίστευτο μου φαίνεται. Τελικά οι άνθρωποι των πόλεων έχουν μειωμένες αντοχές. Έχουν καλομάθει με τα συστήματα και τον πολιτισμό και μόλις στραβώσει κάτι, πάει χάνονται. Το λέω αυτό» (ο Ιάσοντας είχε πάρει φόρα, βλέποντας το μισονυσταγμένο βλέμμα του Σίμου, που σήμαινε ότι όντως τον χαλάρωνε ο μαγικός ρεαλισμός των διηγήσεών του) «διότι αντίθετα απ' τους Νεοϋορκέζους, δεκάδες κάτοικοι της Βομβάης έστησαν ένα τεράστιο γλέντι – το είδα κι αυτό στην ίδια εκπομπή, λίγο μετά τα μεσάνυχτα, τότε που βάζουν τα καλύτερα - για να δείξουν ότι δεν φοβούνται τις φήμες που έλεγαν ότι η νέα πανσέληνος θα έφερνε μεγάλο σεισμό...»

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1° (μονάδες 15)

Να αποδώσεις σε 50-60 λέξεις τη σημασία της δημιουργίας του «Πάρκου Τσέπης» στο Παγκράτι, σύμφωνα με το Κείμενο 2.

Μονάδες 15**Ερώτημα 2° (μονάδες 10)**

α. Ποια σχέση έχει ο τίτλος του Κειμένου 1 με το περιεχόμενό του; Να εκθέσεις την άποψή σου σε 50-60 λέξεις. (μονάδες 6)

β. Ποια νοηματική σχέση συνδέει τις δύο προτάσεις που αποτελούν τον τίτλο του Κειμένου 2; (μονάδες 4)

Μονάδες 10**Ερώτημα 3° (μονάδες 10)**

Με ποια από τις τρεις διαστάσεις της βιώσιμης ανάπτυξης που αναφέρονται στο Κείμενο 1 μπορεί, κατά τη γνώμη σου, να συσχετιστεί το περιεχόμενο του Κειμένου 2; Να απαντήσεις με σχετικές κειμενικές αναφορές σε 70-80 λέξεις.

Μονάδες 10**ΘΕΜΑ 3 (μονάδες 15)**

Να διερευνήσεις στο Κείμενο 3, αξιοποιώντας τρεις σχετικούς κειμενικούς δείκτες, πώς επιδρούν στον Σίμο οι ιστορίες του Ιάσονα και του Αλέξη. Στη θέση τους πώς θα λειτουργούσες; (150-200 λέξεις)

Μονάδες 15